

vsi smotri pa morajo biti usmerjeni k najvišjemu smotru v državi, k občni blaginji. Pri zgradbi korporacijskega reda gre predvsem za organizatorni vidik, pod katerim se naj določi obseg poedinih korporacij in razmejitev korporacijskih področij, to je, gre za to, koliko korporacij naj bo. Fašistične korporacije v Italiji imajo za osnovo proizvajalno vejo in jih je 22. Bivša Avstrija se je odločila za poklicno-stanovsko organizacijo. Portugalska ima tri glavne oblike korporacij: za poljedelstvo, ribarstvo in pomorstvo ter za industrijo in trgovino. Nemška narodno-socialistična stanovska organizacija smatra vse nemško narodno gospodarstvo kot Nemško delovno fronto, ki je del stranke, kateri je na čelu vrhovni voditelj. Glavni sestavni del te fronte je podjetje. V vsakem podjetju se ustanovi zaupni svet. Če se podjetnik in nastavljenec ne morejo sporazumeti, odloči državni nadzornik dela. Zakonodajna oblast imajo fašistične organizacije, kajpada v malem obsegu, portugalske in bivše avstrijske pa imajo samo posvetovalno pravico. Jugoslavija naj ne kopira (prevzame) druge korporacijske rede, marveč naj ustvari jugoslovanski korporacijski red, ki bo upošteval našo gospodarsko strukturo, pa tudi naš poseben položaj, ker obstoja Jugoslavija iz srbske, hrvatske in slovenske skupnosti. Naše korporacije naj se delijo po poklicih. Pri nas že obstajajo javno-pravne stanovske organizacije (za trgovino, industrijo, obrt, kmečka zbornica itd.), tudi obstajajo številne svobodne poklicne organizacije (kmečke, trgovske, industrijske itd.). Zakonodajna oblast bi imela v smislu avtonomistične razdelitve države banovinske stanovske gospodarske zbornice (v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu) ter vrhovna stanovska gospodarska zbornica v Beogradu. Jugoslavija bo krščanska, narodna in korporacijska država. Dr. Jerajev zelo poučno in vzpodbudno knjižico najtopleje priporočamo posameznikom ter našim mladinskim in prosvetnim organizacijam.

O sovjetskem gospodarstvu. Pod tem naslovom bo dr. Ciril Žebot kmalu izdal knjigo, v kateri razpravlja o osnovi, ustroju in delovanju sovjetskega državno-načrtnega gospodarstva. Knjiga bo izšla v začetku aprila t. l. ter se naroča pri Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani. V prednaročni stane 150 din. Če bi poedinci ne mogli knjižice naročiti, priporočamo, da to storijo naše mladinske in prosvetne organizacije, včlanjene v Prosvetni zvez.

Naznanila

Maribor. Mariborska dijaška mladina vabi na slavnostno matinejo v proslavo druge obletnice kronanja papeža Pija XII. v nedeljo, 16. marca, ob pol 12 v Karlinovi dvorani (Dijaško semenišče, Korošcova 12). Spored: 1. Basin: Atila pred Rimom (poje zbor bogoslovcev). 2. Napori in načela Pija XII. za vpostavitve miru med narodi (govor). 3. Svetlemu vodniku naših dni (deklamacija). 4. Mladina prisega zvestobo svetemu očetu Piju XII. (govor). 5. Premrl: Landes regiae (pojejo združeni dijaški zbori). 6. Zaključna beseda. 7. Povsod Boga (pojejo vsi). Vstopnine ni.

nov, tako danes odgovarjajo v Berlinu na izjavo ameriškega mornariškega ministra, ki je rekel, da bo Nemčija pri sedanjem vdoru v Anglijo uporabljala bojne pline.

Domovina kuge je prav za prav severna Afrika, in sicer v onih predelih, kjer so pravkar v teku najhujši boji med Angličani in Italijani. V Evropi se je kuga pojavila prvič v 6. stoletju, ko so jo prinesle iz severne Afrike podgane, ki so bile na ladjah.

Vse živali ne dojemajo barv tako, kakor jih ljudje. Njih oči so za mnoge barve neobčutljive, po drugi strani pa vidijo tudi barve, ki jih mi ne vidimo. Čebele poznajo n. pr. samo tri barve, za njihove oči je rdeča barva siva.

rešeni. Radi previdnosti do Bistrice in še dalje poslani izvidniki so se vrnili z veseljem poročilom, da jo je prokleti sovražnik s tako naglo odkuril iz Ruš, da niso imeli janičarski jezdecji toliko časa, da bi pripravili, užgali in izstrelili prižigalne puščice v škodlaste ter slamnate strehe in jih podnetili. Prijazne Ruše so ostale radi prenegale pobege požigalcev in roparjev nepoškodovane. Naleteli so na vasi na razmetane posamezne kose človeškega trupla, iz katerih niso mogli prepoznati, nad kom bi se bile maščevale pobesnele zveri tako nečloveško.

Zmagovalci za Turškim zidom so se razporedili v nekaj slavnostni sprevod in se začeli pomikati od utrdb med ukanjem in prepevanjem proti Rušam, katere so našli skoraj nedotaknjene, kakor so javili izvidniki. Na nasvet mariborske gospodične Kunigunde je zavil zmagovalni sprevod v ruško cerkev pred noge nebeške Kraljice, ki je uslišala obupne prošnje krščanske raje in ji izprosila tako sijajno zmago nad toliko premočjo nevernikov. V pobožne romarje pretvorjeni zmagovalci so zdrknili na kolena, sklenili roke in iz hvaležnih krščanskih src je puhtela pred glavni oltar nebeške Matere najtoplejša zahvala za pomoč in zmago. Ljudje so jokali veselja, se objemali, peli, molili in kar verjeti niso mogli, da so oteti za dalje časa peklensko zlobnih sovragov.

Prva se je spomnila Kunigunda, da bi bila na mestu večerna služba božja s petimi lavretanskimi litanijami v slovesno razsvetljeni cerkvi. Iskali so povsod gospoda

Mariborčani se vabijo, da v najobilnejšem številu posetijo to proslavo združene dijaške mladine!

Ljudski oder v Mariboru bo vzporedil v nedeljo, 16. marca, ob 17 krasen verski misterij »Lazarjeva smrt in njegovo vstajenje od mrtvih«. Res prava duhovna obnova za bližajočo se Veliko noč, zato se bomo v nedeljo vsi združili v dvorani na Aleksandrovi cesti 6.

Razglednice Slovenske straže. Slovenska straža bo izdala za letošnjo Veliko noč štiri umetniške razglednice. Osnutke so napravili naši priznani domači slikarji in so v njih obdelali slovenske narodne običaje, ki so najtesneje povezani z verskim življenjem velikonočne dobe. Vso slovensko javnost že danes opozarjamo na razglednice, ki bodo ponazorile v narodopisni pristnosti prizore naših domačih šeg in navad. Predstavile bodo hkrati najširji javnosti tri naše domače umetnike v njihovem umetniškem prizadevanju za gojitev in ohranitev pristnega slovenskega življa. Razglednice pa bodo končno tudi klic naši zavedni slovenski javnosti, naj se vedno in povsod zaveda svoje narodne dolžnosti in podpira našo Slovensko stražo.

ČASOPISNA STATISTIKA

Knjižice za časopisno statistiko po župnijah so zopet v novi izdaji natisnane. Te dni jih bomo razposlali vsem, ki so jih želeli. — Ako kje teh knjižic nimajo, pa bi bili pripravljeni to statistiko vstaviti, naj nam sporočijo! Knjižice pošiljamo brezplačno. — Prosimo vse preč. gg. duhovnike, da pomagajo našim požrtvovalnim fantom in dekletom, da jim sestavijo to statistiko.

Uprava »Slov. gospodarja«, Maribor

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah. Na praznik sv. Jožefa, dne 19. marca, priredi naša župnija domovinski dan. Kakor so to storili že marsikje, da s tem pokažejo svojo narodno zavednost, tako tudi mi tu ob skrajnem severnem koncu naše domovine nočemo zaostajati in bomo ta dan posvetili misli na naš dragi slovenski dom. Zjutraj po rani sv. maši nas bo govornik v Ciril-Metodovem domu povedel v našo narodno preteklost in bomo videli, kako že dolga stoletja v borbi vztrajamo na naši zemlji, ki je sicer revna, a lepa in skromno redi onega, ki jo z ljubeznijo obdeluje. Po večernicah pa bo v Domu slavnostna akademija, ki jo priredi naša mladinska društva. Pridite vsi, stari in mladi, da ob tej priliki izrazimo voljo, biti zvesti Bogu, narodu in domovini! Bog živi!

Ljutomer. Na Jožefovo priredi Fantovski odsek akademijo v Katoliškem domu.

Velika Nedelja. Vsi se še dobro spominjamo zadnje državljanske vojne med komunisti in generalom Francem v Španiji. V spominu so nam

tudi še junaški branilci Alcasarja v Toledu. Prav te pa boste imeli priliko občudovati tudi v igri »Krvava Španija«, ki jo priredi naše Prosvetno društvo na Jožefovo po večernicah v križniški dvorani. Pridite polnoštevilno!

Vinarska podružnica v Ormožu bo imela svoj redni letni občni zbor 15. marca v gostilni okrajne posojilnice v Ormožu. Občnega zbora se udeležijo zastopnik vinarskega društva, ki bo imel na istem strokovno predavanje iz vinarstva. Občnega zbora naj se udeležijo vsi člani vinarskega društva, vsak pa naj pripelje s seboj vsaj še enega vinogradnika, ki doslej še ni naš član.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Fantovski odsek in Dekliški krožek priredita na Jožefovo, 19. marca, in na praznik Marijinega oznanjenja, 25. marca, popoldne krasno akademijo z igro »Četrta božja zapoved«. Na svidenje!

Se dva sadjarska tečaja delegata Prizada za pospeševanje sadjarstva. Prvi tečaj bo 17. in 18. marca v Rogaski Slatini, drugi pa 20., 21. in 22. marca v Rogasni pri Rajhenburgu. Tečaja bosta sadjarjem pokazala teoretično in praktično, kaj zahteva sodobno sadjarstvo. Na tečajih bosta predavala delegat Prizada za pospeševanje sadjarstva in okrajni kmetijski referent.

Škale. Pridno se pripravlja naša katoliška mladina FO in DK, da vredno počasti svojega vzornika in varuha, kakor tudi zaščitnika in priprošnjika naših delavcev-rudarjev — sv. Jožefa. V ta namen bo na Jožefovo ob treh popoldne v Društvenem domu akademija s pestrim sporedom, da izkažemo čast našim slovenskim očetom. Na to akademijo ste vsi prijatelji naše mladine, naših delavcev in naših očetov najiskrenejše vabljeni!

Št. Vid pri Grobelnem. V nedeljo, 16. marca, nam pripravlja Prosvetno društvo zgodovinsko igro v štirih dejanjih »Turški križ«. Prijatelji naše mladine, pokažite, da znate prav ceniti požrtvovalno delo naših prosvetnih delavcev!

Šmarje pri Jelšah. V dneh od 12. do 16. marca bo pri nas sadjarski tečaj. Udeleženci bodo najprej poslušali predavanja v gasilskem domu, nato pa se bodo praktično vadili. Tečaj bo brezplačen, udeleženci pa dobijo še nagrado v obliki raznega sadjarskega orodja. Začetek 12. marca ob 8 v gasilskem domu.

Zibika. V nedeljo, 16. marca, po prvi sv. maši bo pri nas občni zbor Krajevne kmečke zveze, na katerega bo prišel zastopnik iz Ljubljane. Vabimo vse može, posebej pa še fante in dekleta, da se občnega zbora te edine kmečke organizacije gotovo udeležijo. Na tem zboru se bo namreč osnovala tudi Mladinska KZ. Na svidenje!

Edinost, sreča, sprava

k nam naj nazaj se vrnejo!

Otrok, kar ima Slava,

vsil naj si v roke sežejo,

da oblast

in z njo čast,

obilnost bodi naša last!

France Prešeren, »Zdravljica«.

župnika, ki je ostal edini v Rušah, da bi pazil na Marijino svetišče. Junaškega duhovnika niso mogli priključiti od nikoder. Vsem se je porodila prebridka zavest, če bi bil ostal dušni pastir pri življenju, bi jim on prvi javil odhod divjakov in bi bil organiziral zmagoviti povratek od utrdb v Ruše. Do glasnega in krčevitega ihtenja je potrlo pobožne molilce prepričanje, da so po vasi razmetani kosi človeškega telesa preostanki mučenika, ki je edini od Rušanov dal življenje za svoje ovčice.

Na poziv gospodične Kunigunde so isti večer zbrali oskrunjene svete preostanke, jih očistili, prenesli v krsti v cerkev in objokovali dolgo v noč svetniškega moča, kateri je rajši pretrpel iz ljubezni do Marije najkrutejše muke in smrt, kakor da bi jo bil zapustil in se rešil z drugimi vred za varni Turški zid. Zbrani ostanki župnikamučenca so bili drugo jutro položeni k počitku do sodnega dne za glavni oltar ruške Marijine cerkve ob ogromni udeležbi otete krščanske raje in z ganljivimi prizori, kakor jih Ruše niso in najbrž ne bodo več doživele.

Po pogrebu za sveto stvar do smrti trpinčenega gospoda župnika Lichtensteina se je podala Kunigunda s svojimi služabnicami v Vrhov dol pri Limbušu, da pogleda in se prepriča, kako je z viničarijo njenega očeta. Hvaležni Rušani in begunci so spremljali junakinjo in mater slovenskih beguncev do Bistrice v znak tople hvaležnosti za bodrila, pametne nasvete in pomoč.

(Dalje sledi)

Braslovce. Fantovski odsek in Dekliški krožek priredita v nedeljo, 16. marca, ob treh popoldne v Katoliškem društvenem domu telovadno akademijo z izbranim sporedom. Lepo bo videti naše najmlajše, ki bodo nastopili z lepimi točkarji. Zato pridite!

UGANITE!

Kdo je do ušes v dolgovi?
(Kdor klobuka ni plačal.)
S katero kroglo se ne moremo igrati?
(Z zemeljsko.)
Zakaj je cerkev sredi vasi?
(Ker vas ne more biti sredi cerkve.)
Katerih deset predmetov ostane, ako jim od-
vzamemo deset?
(Ako snamemo z rok rokavice.)
Ni človek, pa vendar hodi v pislovo?
(Bolha.)

Kdo se poti v najhujšem mrazu?

(Nujno mu udij.)

MALA OZNANILA

RAZNO:

Škropilnice za trsje, sistem Jessernigg, vse posamezne dele za škropilnice, škropilnice za sadno drevje, bambusove cevi, gumene cevi, vse poljedelsko orodje, vodovodne žage in cirkularke, pumpe vseh vrst, vidre ali ovne za nape-ljavo vode na hribe, vodovodne cevi in vso drugo železnino dobite v najboljši kakovosti v trgovini z železnino **Alfonz Meuz, Maribor**, nasproti frančiškanske cerkve. 469

»V I D A«

Bluzice, pletene jopice, obleke, čevljički, predpasniki, nogavice najceneje pri:

»VIDA«, **MARIBOR**, Koroška cesta št. 10.

Pri »Starinarju«, Zidanšek, Koroška c. 6, kupite po najnižji ceni belo, rjavo, plavo platno, ok-sford, klot, volna od 24 din, moški oajg od 35 din, moške hlače vseh velikosti, obleke za dečke in deklice, ženske obleke, predpasnike, nogavice, srajce in drugo blago. 498

Jabolčnik. Ako nimate nič pijače za domačo upo-rabo, ali da je bo premalo, naročite »Jablus«, iz katerih snovi napravite izvrsten jabolčnik brez vsakega pravega sadjevca. S poštnino stane 50 litrov 48.50, 100 litrov 79.50 din. Za uspeh jamčimo. Sprejeli nad tisoč pohvalnih pisem. Glavno zastopstvo: **Renier, Podčetrtek**. 499

Občina Limbuš najstrožje opozarja, da ni dovo-ljeno brez potrdila prizadetega gozdnega pose-snika v Pekrah, Limbušu, Vrhovu, Hrastrju, Laznici in Bistrici odvažati gradbeni les in go-rilna drva (suhljadi). Tozadevno ima občinski gozdni čuvaj uradni nalog preprečiti vsako od-našanje kakršnega koli lesa iz gozda ter v na-sprotnem primeru uporabiti orožje. 479

Največja, najlepša slovenska zgodovinska povest

je začela izhajati v »SLOVENCU« v

slikah!

Dolžnost vsakega Slovenca je, da si v današnjih dneh naroči »Slovenca«, v ka-terem izhaja F. S. Finžgarjev roman »**POD SVOBODNIM SONCEM**« v slikah. Kdor se naroči na »Slovenca« takoj, bo dobil vse številke »Slovenca« od začetka izhajanja romana.

Pridobite nam novih naročnikov! Vsak reden naročnik »Slovenca« je zavarovan za 10.000 (deset tisoč) dinarjev. — Pišite nam dopisnico ali pa se poslužite naročilnice!

(Izrežite in pošljite!)

NAROČILNICA

Podpisani naročam »Slovenca« za
1 mesec — za 2 meseca — za 3 me-
sece — za pol leta — za celo leto —
za 8 dni na ogled. (Česar ne želite, črtajte!)

Ime in priimek _____

Kraj _____ hiš. št. _____

pošta _____

Lastnoročni podpis.

P. n.

Znamka
za 1 din

Uprava »Slovenca«

Ljubljana
Kopitarjeva 6

F. S. Finžgar: **Pod svobodnim soncem**

1. Osebe:

Povest davnih dedov

